



การพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนวัดจันทนาราม (ศรีรองเมืองอุทิศ) จังหวัดจันทบุรี ด้วยเทคนิค LD-DL

The development of Watchanthanaram srirong mueang utit School Internal Supervision with LD-DL technic

พรทิพย์ ตรีสกุลวงศ์*

Porntip Treesakulwong

บทคัดย่อ

การวิจัยปฏิบัติการนี้ดำเนินการภายใต้แนวคิด “ทุกคนสามารถเป็นผู้นิเทศได้จากการเรียนรู้ และลงมือปฏิบัติ” ด้วยเทคนิค LD-DL วัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนวัดจันทนาราม (ศรีรองเมืองอุทิศ) จังหวัดจันทบุรี ด้วยเทคนิค LD-DL 2) เพื่อศึกษาผลการนิเทศภายในโรงเรียนวัดจันทนาราม (ศรีรองเมืองอุทิศ) จังหวัดจันทบุรี ด้วยเทคนิค LD-DL ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 6 คน กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบบันทึกการประชุม แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ผลการวิจัย พบว่า 1) การพัฒนาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนวัดจันทนาราม (ศรีรองเมืองอุทิศ) จังหวัดจันทบุรี ด้วยเทคนิค LD-DL ทั้ง 2 วงรอบ ส่งผลให้ผู้นิเทศมีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศภายในทั้งงานหลัก งานส่งเสริมสนับสนุน นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างความมั่นใจ ความเป็นผู้นำในเชิงวิชาการและการนิเทศงาน คิดเป็นร้อยละ 83.33 2) ผลของการนิเทศภายในโรงเรียนวัดจันทนาราม (ศรีรองเมืองอุทิศ) ด้วยเทคนิค LD-DL ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ครูและบุคลากรทางการศึกษา สามารถการนำความรู้ความเข้าใจไปพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.52$, $\sigma = 0.61$) และมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนวัดจันทนาราม (ศรีรองเมืองอุทิศ) จังหวัดจันทบุรี ด้วยเทคนิค LD-DL อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.55$)

คำสำคัญ: การนิเทศภายใน/ เทคนิค LD-DL

* ผู้อำนวยการโรงเรียน, โรงเรียนวัดจันทนาราม (ศรีรองเมืองอุทิศ), สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1
School director, Wat Chantananaram School (Srirongmueanguthit), Chanthaburi Primary Educational Service
Area Office 1



Abstract

This action research is carried out under the concept of "Everyone can be a supervisor by learning and doing" with LD-DL technique which are aimed at 1) To develop internal supervision in Wat Chantanaram School (Sri Rong Muang Uthit), Chanthaburi with LD-DL technique 2) To study the results of internal supervision in Wat Chantanaram School (Sri Rong Muang Uthit), Chanthaburi with LD-DL technique under the covid-19 pandemic situation. The sample in research were 6 participants. Sixty teachers were the target group. And the research instruments consisted of meeting notes, interviews form, and satisfaction survey. The qualitative data was analyzed by content analysis and quantitative data using statistics including percentage, average (μ), and standard deviation (σ)

The findings showed that 1) The development of internal supervision in Wat Chantanaram School (Sri Rong Muang Uthit), Chanthaburi with LD-DL techniques for all second cycles. They affect to 83.33 % of supervisors to understand and realize to the Internal Supervision, main tasks, promotion and support process. In addition, it comes with the confidence and the academic leadership 2) Watchanthanaram school internal supervision results with LD-DL technique under the covid-19 pandemic situation, teachers and all educational members are able to improve their knowledge for teaching management methods to students. Taking as the maximum level of $\mu = 4.52$, $\sigma = 0.61$. Moreover, they are satisfied with the internal supervision performance with LD-DL techniques. As the maximum level of ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.55$)



บทนำ

เป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา คือคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงได้มีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 6 มาตราที่ 47 ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ อันประกอบด้วยระบบประกันคุณภาพภายใน และระบบประกันคุณภาพภายนอก โดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พ.ศ. 2553 ซึ่งได้มีการกำหนดให้มีการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามและการตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา และกำหนดให้การนิเทศภายในเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์การประเมินด้วยในมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายใน มาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้านตัว บ่งชี้ที่ 10.15 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) กำหนดให้มีการนิเทศภายใน กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และนำผลไปปรับปรุง เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนัก เห็นความสำคัญและนำไปปฏิบัติในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรม

การนิเทศภายใน คือ การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครูในสถานศึกษานั้น ในการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการปฏิบัติงานของครูให้มีประสิทธิภาพและส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน (สุรศักดิ์ ปาเฮ, 2555: 71) ซึ่งการนิเทศภายในช่วยให้บุคลากรพัฒนางานในสถานศึกษาได้ตรงและสอดคล้องกับสภาพปัญหา เนื่องจากเป็นผู้ใกล้ชิดและรับทราบบริบทในการปฏิบัติงานดีที่สุด แต่การนิเทศจะประสบผลสำเร็จได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่าย ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารหรือผู้นิเทศที่ผู้บริหารมอบหมาย ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นผู้รับการนิเทศ ความรู้ความเข้าใจ ความสามารถของผู้นิเทศ การยอมรับของผู้รับการนิเทศ และการนำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงงานนั้น ๆ ซึ่งหากมีการจัดระบบการนิเทศที่ถูกต้องเหมาะสมกับงานนั้น ๆ จะช่วยการนิเทศมีประสิทธิภาพและส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้จริง

ในสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการระบาดของโรค COVID-19 ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้คนที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงในทุกมิติ ทั้งด้านการดำรงชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งกิจกรรม การเรียนการสอนในทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่ที่จัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (On Site) ต้องมีการปรับตัวครั้งใหญ่ เนื่องจากไม่สามารถเปิด ทำการเรียนการสอนแบบ On Site ได้ ตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรค COVID- 19 ของกระทรวงสาธารณสุข



กระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศกำหนดแนวทางการในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ 5 รูปแบบ ดังนี้ การเรียนแบบ On-site คือ การเดินทางมาเรียนที่โรงเรียนซึ่งเหมาะสำหรับโรงเรียนที่มีปริมาณนักเรียนน้อย สามารถจัดพื้นที่แบบเว้นระยะห่างและเข้มงวด การสวมหน้ากากอนามัยตามมาตรการด้านสาธารณสุข การเรียนแบบ On-Air ผ่านระบบมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ DLTV การเรียนแบบ On-Line ครูผู้สอนทำการสอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ การเรียนแบบ On-demand ผ่านระบบแอปพลิเคชัน และการเรียนแบบ On-hand ครูผู้สอนจัดทำเอกสารใบงานให้นักเรียนทำที่บ้าน อย่างไรก็ตาม การเรียนการสอนทั้ง 5 รูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความปลอดภัยและความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ บนพื้นฐานความปลอดภัยทั้งครูผู้สอนและนักเรียนเป็นอันดับแรก การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On-Line และ On-demand ต้องอาศัยสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยี และอินเทอร์เน็ต ในการเชื่อมต่อกับนักเรียนแบบทางไกล อันเป็นแนวทางการสอนแบบใหม่ที่ครูผู้สอนต้องมีการปรับตัวเรียนรู้ และนำมาจัดการเรียนการสอนให้ได้

โรงเรียนวัดจันทาราม (ศรีรองเมืองอุทิศ) เป็นโรงเรียนขนาดกลาง ที่จัดการศึกษาพิเศษเรียนรวม เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในครอบครัวที่มีฐานะยากจนถึงปานกลาง และมีการย้ายถิ่นตามผู้ปกครองที่มาประกอบอาชีพ พื้นฐานการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง และมีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวม บุคลากรมีความหลากหลาย ทั้งด้านวัยวุฒิ คุณวุฒิ ประสบการณ์ในการทำงาน ความรู้ความสามารถ ในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา มีความประสงค์จะพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาทั้งในการจัดการศึกษาพิเศษ และการจัดการศึกษาแบบปกติ จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงแนวคิด แนวปฏิบัติของบุคลากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ที่มีการแพร่ระบาดของโรค COVID- 19 ที่ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมการเรียนรู้ การบริหารการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ให้เกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ จะต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุกคนที่จะเรียนรู้และทำความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ ซึ่งการนิเทศภายในมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการพัฒนาเทคนิคการนิเทศภายใน แบบ LD-DL มาใช้ในการนิเทศภายใน เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

เนื่องจากการนิเทศด้วยเทคนิค LD-DL มีแนวคิดมาจาก (ยีนยง ราชวงศ์: 2553) ว่าการนิเทศที่ส่งผลต่อการพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงที่ดีที่สุดคือการนิเทศจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานนั้น เพราะสามารถรับรู้ และเข้าใจสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงานของตนเองได้ดีกว่าผู้ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานนั้น และในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID- 19 ผู้บริหารไม่สามารถทำการนิเทศตามแผนที่วางไว้ เนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบันต้องใช้กระบวนการในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบ จึงต้องมีการพัฒนาเทคนิคการนิเทศให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อให้การนิเทศภายในเกิดประสิทธิผลอย่าง



มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงศึกษาวิเคราะห์และหาแนวทางในการพัฒนาเทคนิค การนิเทศแบบ LD-DL ขึ้นมาจากแนวคิดที่ทุกคนสามารถเป็นผู้นิเทศได้จากการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนวัดจันทนาราม (ศรีรองเมืองอุทิศ) จังหวัดจันทบุรี ด้วยเทคนิค LD-DL

2.2 เพื่อศึกษาผลของการนิเทศภายในโรงเรียนวัดจันทนาราม (ศรีรองเมืองอุทิศ) จังหวัดจันทบุรี ด้วยเทคนิค LD-DL ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID- 19

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยใช้กระบวนการทำงานที่เป็นวงจร PAOR ตามแนวคิดของ Kemmis และ Mc Taggart (ประวัติ เฮอร์วอร์ธ, 2545: 142; อ้างอิงมาจาก Kemmis and McTaggart, 1998: 11-15) ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ขั้นตอน โดยดำเนินการเป็น 2 วงรอบ (Spiral) แต่ละวงรอบประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ขั้นตอนการวางแผน (Planning: P) 2. ขั้นการปฏิบัติ (Action: A) 3. ขั้นการสังเกตการณ์ (Observation: O) 4. ขั้นการสะท้อนผล (Reflection: R)

3.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย

3.1.1 ผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 6 คน ของโรงเรียนวัดจันทนาราม (ศรีรองเมืองอุทิศ) จังหวัดจันทบุรี เข้าร่วมการปฏิบัติหน้าที่การเป็นผู้นิเทศ ให้การสนับสนุนการนิเทศ เป็นผู้สะท้อนผลการนิเทศ ภายในด้วยเทคนิค LD-DL ประกอบด้วย

- ผู้วิจัย (ผู้อำนวยการโรงเรียน)
- รองผู้อำนวยการโรงเรียน
- หัวหน้างานบริหารวิชาการ
- หัวหน้างานบริหารงานทั่วไป
- หัวหน้าฝ่ายบริหารงบประมาณ
- หัวหน้าฝ่ายบุคคล

3.1.2 กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 60 คน ประกอบด้วย ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ของโรงเรียนวัดจันทนาราม (ศรีรองเมืองอุทิศ) จังหวัดจันทบุรี ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2564



3.2 ขอบเขตการวิจัย

3.2.1 ด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาของการนิเทศภายในสถานศึกษาด้านงานวิชาการ ประกอบด้วย

1) งานหลัก เป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ประกอบด้วย งานหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ดังนี้

(1) งานหลักสูตร ได้แก่ การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น การสร้างหลักสูตรเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนท้องถิ่น การจัดการเรียนการสอน (การจัดการเรียนปกติ และการจัดการศึกษาพิเศษ) การจัดทำแผนการสอน การจัดทำตารางสอน การจัดครูผู้สอนการจัดชั้นเรียน (จัดนักเรียนเข้าแผนการเรียน) การจัดกิจกรรมในหลักสูตร และการผลิตสื่อและอุปกรณ์การสอน ฯลฯ

(2) การเรียนการสอน ได้แก่ การพัฒนาเทคนิควิธีการสอน การพัฒนาเทคนิคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการพัฒนาเทคนิคในการใช้สื่อและอุปกรณ์การสอน ฯลฯ

(3) การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ได้แก่ การสร้างข้อทดสอบ การวัดและประเมินผลงานทะเบียนวัดผล และรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน

2) งานสนับสนุนวิชาการ เป็นงานที่จะช่วยส่งเสริมหรือสนับสนุนให้งานหลักดำเนินไปอย่างมีคุณภาพ งานสนับสนุนวิชาการที่ผู้บริหารอาจจะจัดให้มีการนิเทศ เพื่อประโยชน์ต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานหลักตามโครงสร้างการบริหารงาน 4 ฝ่าย ประกอบด้วย 1) งานบุคลากร ได้แก่ งานอัตรากำลัง และงานส่งเสริมประสิทธิภาพบุคลากร 2) งานงบประมาณ ได้แก่ งานการเงินและงานพัสดุ 3) งานบริหารทั่วไป ได้แก่ งานอาคารสถานที่ งานกิจการนักเรียนและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน งานธุรการ และงานเครือข่ายการศึกษาในชุมชน

3.2.2 แนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในด้วยเทคนิคการนิเทศแบบ LD-DL

1) **หลักการของเทคนิค LD-DL** คือ การเรียนรู้และลงมือปฏิบัติและการลงมือปฏิบัติ เพื่อสร้างการเรียนรู้ โดยนำมาจากคำภาษาอังกฤษ 2 คำ คือ Learn (การเรียนรู้) และ DO (การลงมือปฏิบัติ) ซึ่งในที่นี้ได้กำหนดหลักการของเทคนิคเป็น 2 แบบ คือ LD มาจาก Learn to Do คือ การเรียนรู้สิ่งที่ต้องการปฏิบัติให้เข้าใจก่อนแล้วนำไปปฏิบัติ และไม่ควรปฏิเสธว่าทำไม่ได้ ถ้ายังไม่ได้เรียนรู้สิ่งนั้นให้เข้าใจ DL มาจาก Do to Learn คือ การวิเคราะห์สิ่งที่ปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ และหรือการนำศักยภาพที่ซ่อนเร้นออกมาปฏิบัติแล้วสร้างการเรียนรู้จากการปฏิบัตินั้นเพื่อพัฒนาหรือเป็นแบบอย่างในการพัฒนา (Best Practice)



2) แนวคิดของการพัฒนาเทคนิค LD-DL เพื่อการนิเทศภายใน ดังนี้

(1) การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างรวดเร็ว และรุนแรงทั่วโลก มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวิธีการติดต่อสื่อสาร การทำธุรกิจการนำเสนอข้อมูลข่าวสารความรู้หรือเนื้อหาต่าง ๆ ช่องทางการติดต่อสื่อสาร สื่ออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องได้แก่ โทรศัพท์มือถือ โทรศัพท์ระบบปฏิบัติการแอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้ทุกคนต้องปรับตัวและเรียนรู้กับสิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวนมาเพื่อการดำรงชีวิตประจำวัน

(2) พลวัตของการเป็นสังคมหลากหลายวัย (Generations) สังคมปัจจุบันเป็นสังคมที่มีผู้คนอยู่ร่วมกันอย่างหลากหลายวัย (Generations) ซึ่งต้องมีวิถีชีวิตร่วมกันต้องปฏิบัติตามกิจกรรม ประกอบการทำงานต่าง ๆ ร่วมกัน ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างวัย ทั้งด้านทัศนคติในการใช้ชีวิต ความรู้ความสามารถ วิถีชีวิตประจำวันของคนรุ่นใหม่ ๆ ที่แตกต่างจากคนรุ่นก่อน ก็เป็นสิ่งที่คนทุก ๆ วัยต้องมีการเรียนรู้และปรับตัวเข้าหากันทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข

(3) ความจำเป็นในการใช้ชีวิตแบบ New Normal การใช้ชีวิตแบบ New Normal เป็นผลกระทบมาจากการเกิดโรค COVID- 19 ที่ระบาดไปทั่วโลก ส่งผลให้สังคมเปลี่ยนแปลงเพราะวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป คนต้องปรับตัวในการใช้ชีวิตประจำวันการทำการกิจกรรมต่าง ๆ การประกอบอาชีพ การทำกิจการงานทั้งหลาย รวมทั้งด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงไป และทุกคนต้องเรียนรู้ที่จะเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ชีวิตสามารถดำรงอยู่ได้อย่างปลอดภัยและมีปกติสุข

(4) การสร้างความเข้าใจเพื่อการยอมรับและลดข้อขัดแย้งในการเปลี่ยนแปลงใด ๆ การเปลี่ยนแปลงสิ่งที่คุณเคยปฏิบัติมาช้านานเป็นเรื่องยาก โดยเฉพาะในองค์กรที่มีความหลากหลายของคุณคนหลากหลายรุ่น ซึ่งมีจุดเด่น จุดด้อยที่แตกต่างกันไป ผู้นำการเปลี่ยนแปลงต้องสร้างภาวะผู้นำให้เกิดแก่บุคคลในองค์กร ซึ่งแต่ละคนมีความสามารถ ที่แตกต่างกัน และนำมาใช้ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

(5) การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรภายในองค์กร ในการพัฒนาองค์กรที่ยั่งยืนประการหนึ่ง คือ การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการปฏิบัติงาน ซึ่งถือเป็นความสำเร็จที่สร้างความภาคภูมิใจให้กับบุคลากรภายในเป็นขวัญกำลังใจและจะช่วยสร้างศรัทธาในการร่วมพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน



3.2.3 กลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนาระบบนิเทศภายใน ประกอบไปด้วย

- 1) การประชุมบุคลากรประจำเดือน เพื่อมอบนโยบาย และแนวคิดในการบริหารจัดการ รวมทั้งเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน
- 2) การประชุมบุคลากรที่เป็นคณะทำงานกลุ่มย่อยในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เพื่อปรึกษาหารือรับทราบปัญหาและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
- 3) การเสริมแรงทางบวกด้วยการให้กำลังใจ กล่าวชื่นชม มอบเกียรติบัตรประกาศเกียรติคุณ

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือการวิจัยครั้งนี้มี 2 ชนิด ดังนี้

- 1) แบบบันทึกการประชุม เก็บข้อมูลการประชุมบุคลากรประจำเดือนและการประชุมคณะทำงานกลุ่มย่อย

- 2) แบบประเมิน จำนวน 2 ฉบับ มีรายละเอียดดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบประเมินบุคลากรด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับการนิเทศภายใน เพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ คือ

- (1) คุณลักษณะในการปฏิบัติงาน
- (2) การนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การจัดการเรียนรู้
- (3) กระบวนการจัดการเรียนรู้
- (4) การวัดและประเมินผล

ซึ่งเป็นแบบสอบถามประเภทแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ฉบับที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจการนิเทศภายในด้วยเทคนิค LD-DL แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจ การนิเทศภายในด้วยเทคนิค LD-DL ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ คือ

- (1) งานหลักสูตรสถานศึกษา
- (2) งานการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- (3) งานบุคลากร



(4) งานงบประมาณ

(5) งานบริหารทั่วไป

ซึ่งเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

3) การสร้างและตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือวิจัย มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

(1) ศึกษาวิเคราะห์เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานในการกำหนดองค์ประกอบของการประเมิน

(2) สร้างแบบประเมินตามขอบเขตของเนื้อหา ครอบคลุมวัตถุประสงค์การวิจัย ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา

(3) นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ในด้านความครอบคลุมครบถ้วนของเนื้อหาในประเด็นและสาระสำคัญตรงตามวัตถุประสงค์ หลังจากนั้นจึงนำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์พร้อมนำไปเก็บข้อมูลจริง ได้ค่า IOC ของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

แบบประเมิน ฉบับที่ 1 แบบประเมินการนิเทศภายในด้วยเทคนิค LD-DL ด้านการจัดการเรียนการสอน สำหรับเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ มีค่า IOC ของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ระหว่าง 0.96 - 1.00

แบบประเมิน ฉบับที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจการนิเทศภายในด้วยเทคนิค LD-DL มีค่า IOC ของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ระหว่าง 0.97 - 1.00

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือต่าง ๆ ด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม 2564 ถึง 31 มีนาคม 2565 ดังนี้

ระยะที่ 1 ผู้วิจัยศึกษาสภาพปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนวัดจันทนาราม (ศรีรองเมืองอุทิศ) เก็บรวบรวมข้อมูล และดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ครูและบุคลากร รับทราบถึงแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายใน วัตถุประสงค์ของการพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเทคนิค LD-DL จัดทำปฏิทินและกำหนดการปฏิบัติการนิเทศ ร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัย เริ่มต้นสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับกลุ่มผู้ร่วมวิจัย เพื่อดำเนินงานในแนวทางเดียวกัน โดยใช้กลยุทธ์การประชุมบุคลากรประจำเดือน เพื่อมอบนโยบาย และแนวคิดในการบริหารจัดการ รวมทั้งกำกับติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน ระยะเวลาการดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2564 ถึง มีนาคม 2565 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสังเกต และสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ



ระยะที่ 2 ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ดำเนินการในวงรอบที่ 1 ตามปฏิทินที่กำหนดด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผน (Planning: P) ขั้นตอนการปฏิบัติ (Action: A) ขั้นตอนสังเกตการณ์ (Observation: O) และขั้นตอนสะท้อนผล (Reflection: R) โดยใช้กลยุทธ์การประชุมบุคลากรประจำเดือน การประชุมคณะกรรมการกลุ่มย่อย เพื่อปรึกษาหารือ รับทราบปัญหาและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และการเสริมแรงทางบวกด้วยการให้กำลังใจ กล่าวชื่นชม มอบเกียรติบัตรประกาศเกียรติคุณ ดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2564 ถึง ตุลาคม 2564 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกต บันทึกการประชุม และสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ระยะที่ 3 ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย รวมกันสะท้อนผลการดำเนินการในวงรอบที่ 1 เพื่อปรึกษาหารือ รับทราบปัญหาและร่วมกันออกแบบวางแผนการดำเนินงานในวงรอบที่ 2 อย่างมีประสิทธิภาพ ตามปฏิทินที่กำหนด ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ มีทักษะและความมั่นใจในการปฏิบัติ กล้าให้คำปรึกษา โดยใช้กลยุทธ์การประชุมบุคลากรประจำเดือน การประชุมคณะกรรมการกลุ่มย่อย เพื่อปรึกษาหารือ รับทราบปัญหาและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่องเพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และการเสริมแรงทางบวกด้วยการให้กำลังใจ กล่าวชื่นชม มอบเกียรติบัตรประกาศเกียรติคุณ ดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2564 ถึง มีนาคม 2565 เก็บรวบรวมข้อมูลโดย การสังเกต บันทึกการประชุม สัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง และเก็บข้อมูลจากแบบประเมินบุคลากรด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับการนิเทศภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และการประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนวัดจันทาราม (ศรีรองเมืองอุทิศ) จังหวัดจันทบุรี ด้วยเทคนิค LD-DL ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19

3.4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

4. ผลการวิจัย

การวิจัยปฏิบัติการนี้ดำเนินการภายใต้แนวคิด “ทุกคนสามารถเป็นผู้นิเทศได้จากการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติ” ด้วยเทคนิค LD-DL วัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนวัดจันทาราม (ศรีรองเมืองอุทิศ) จังหวัดจันทบุรี ด้วยเทคนิค LD-DL 2) เพื่อศึกษาผลการนิเทศภายในโรงเรียนวัดจันทาราม (ศรีรองเมืองอุทิศ) จังหวัดจันทบุรี ด้วยเทคนิค LD-DL ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19



1. การพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนวัดจันทนาราม (ศรีรองเมืองอุทิศ) จังหวัดจันทบุรีด้วยเทคนิค LD-DL ให้มีประสิทธิภาพ ผลปรากฏดังนี้

วงรอบที่ 1 จัดการประชุมกลุ่มย่อย จำนวน 2 ครั้ง เพื่อชี้แจงแนวทางปฏิบัติการนิเทศ และเพื่อติดตามผลการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติหน้าที่นิเทศ (กลุ่มผู้ร่วมวิจัย) โดยการรวบรวมข้อมูลของการนิเทศงานแต่ละฝ่าย และร่วมกันอภิปรายผล เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและแนวทางดำเนินงาน ตามเทคนิคกระบวนการของ LD-DL สำหรับการนิเทศงานหลัก งานส่งเสริมและสนับสนุน โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผน (Planning: P) ขั้นตอนการปฏิบัติ (Action: A) ขั้นตอนการสังเกตการณ์ (Observation: O) และขั้นตอนการสะท้อนผล (Reflection: R) ผลการดำเนินการในวงรอบที่ 1 พบว่า ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน กำหนดปัญหาและความต้องการ จัดลำดับความสำคัญของปัญหา กำหนดทางเลือกและประเด็นการนิเทศสำหรับการนิเทศงานหลัก งานส่งเสริมและสนับสนุน ที่จะปรับปรุง/พัฒนาอย่างชัดเจน จัดทำคำสั่งผู้รับผิดชอบ จัดทำปฏิทินการปฏิบัติการนิเทศ จัดทำเครื่องมือการนิเทศ ดำเนินการนิเทศภายในด้วยเทคนิค LD (Learn to Do) และ DL (Do to Learn) ของโรงเรียน สร้างความมั่นใจในการปฏิบัติการนิเทศ และการให้คำปรึกษา แนะนำด้วยบรรยากาศของการเป็นกัลยาณมิตร แต่ด้วยเทคนิคการนิเทศแบบ LD-DL เป็นแนวคิดใหม่ที่นำมาปฏิบัติ ทำให้ผลการนิเทศยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรจึงนำไปพัฒนาต่อในวงจรรอบที่ 2

วงรอบที่ 2 การสะท้อนผลจากการปฏิบัติในวงจรรอบที่ 1 ปัญหาที่พบคือ ผลการนิเทศยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้นิเทศ ยังขาดความมั่นใจในการนิเทศ ไม่กล้าสะท้อนผลการนิเทศที่แท้จริง ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหาร จึงจัดการประชุมกลุ่มย่อยครั้งที่ 2 เพื่อสะท้อนผลการนิเทศ และร่วมกันวางแผน เพื่อกำหนดขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติการนิเทศด้วยเทคนิค LD-DL ให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น และปฏิบัติการนิเทศงานและงานส่งเสริมและสนับสนุน ได้แก่ งานบุคลากร งานงบประมาณ และงานบริหาร

ทั่วไป ผู้วิจัยมีการสังเกตการณ์และสะท้อนผล โดยกลยุทธ์การเสริมแรงอีกครั้ง พบว่า ผู้ร่วมวิจัยมีความเข้าใจในกระบวนการพัฒนาการนิเทศภายในด้วยเทคนิค LD-DL มากขึ้น และยังมีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ มีทักษะและความมั่นใจในการปฏิบัติ กล้าให้คำปรึกษา สามารถปฏิบัติการนิเทศได้ตามแนวทางที่ได้ร่วมกันวางแผนและออกแบบไว้ จึงได้เทคนิคใหม่ ที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ดังนี้



เทคนิคของ LD (Learn to Do) คือ

1. กำหนดประเด็นการนิเทศอย่างชัดเจน
2. ระบุสิ่งที่ต้องเรียนรู้จากประเด็นการนิเทศ
3. ระบุวิธีการเรียนรู้สิ่งที่ต้องการเรียนรู้
4. ระบุภาระงานที่ต้องปฏิบัติจากการเรียนรู้

การนำเทคนิค LD (Learn to Do) ใช้ในการนิเทศภายใน ดังนี้

1. ผู้นิเทศจัดทำตารางเหตุผลสัมพันธ์ LD (Learn to Do) สำหรับประเด็นในการนิเทศงานหลัก และงานส่งเสริมสนับสนุนงานหลักในช่องคอลัมน์ที่ 1
2. ผู้นิเทศวิเคราะห์สิ่งที่ต้องเรียนรู้จากประเด็นการนิเทศหลัก และเขียนเนื้อหาในช่องคอลัมน์ที่ 2
3. ผู้รับการนิเทศกำหนดวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองว่าสามารถใช้การเรียนรู้จากทางใดบ้างลงในช่องคอลัมน์ที่ 3
4. ผู้รับการนิเทศระบุภาระงานที่ต้องปฏิบัติ ตามประเด็นของการนิเทศในช่องคอลัมน์ที่ 4
5. ผู้รับการนิเทศปฏิบัติตามภาระงานที่ระบุไว้ในภาระงานที่ต้องปฏิบัติ

เทคนิคของ DL (Do to Learn) คือ

1. กำหนดประเด็นการนิเทศอย่างชัดเจน
2. ระบุสิ่งที่ปฏิบัติตามภาระงาน
3. ระบุกระบวนการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ
4. ระบุความรู้ที่เกิดขึ้น/ความรู้ที่ได้/ผลที่เกิดจากการเรียนรู้ในชั้น LD

การนำเทคนิค DL (Do to Learn) ไปใช้ในการนิเทศภายใน ดังนี้

1. ผู้รับการนิเทศระบุประเด็นการนิเทศในชั้น LD ในตารางช่องคอลัมน์ที่ 1
2. ผู้รับการนิเทศระบุภาระงานที่ปฏิบัติจากขั้นตอน LD มาเขียนในช่องคอลัมน์ที่ 2
3. ผู้รับการนิเทศระบุแนวทางการเรียนรู้ที่ใช้หรือค้นพบใหม่ในช่องคอลัมน์ที่ 3
4. ผู้รับการนิเทศระบุการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นหรือความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติงานในขั้นตอน LD
5. รายงานผลการเรียนรู้หรือความรู้ที่ได้ค้นพบจากขั้นตอน LD



ผลการวิจัยจากการนำแนวปฏิบัติการนิเทศแบบ LD-DL ด้วยการประชุมกลุ่มย่อยนำเสนอไว้ในตารางที่ 1-4

ตารางที่ 1 เทคนิค LD (Learn to Do) เพื่อนิเทศงานหลัก

กำหนดประเด็น การนิเทศ	สิ่งที่ต้องเรียนรู้	วิธีการเรียนรู้	ภาระงานที่ต้องปฏิบัติ
งานหลักของครู 1.งานหลักสูตร	องค์ประกอบ ของหลักสูตร	☐ ศึกษาด้วยตนเองจาก แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ☐ ต้องการความช่วยเหลือ จากผู้นิเทศ	1.วิเคราะห์หลักสูตรรายสาระ และระดับชั้น 2.จัดทำกำหนดการสอน 3.ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่น 4.จัดทำแผนการวัดประเมินผล 5.จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
2. งานการเรียนรู้การสอน	รูปแบบการจัดการเรียนรู้/เทคนิค การจัดการเรียนรู้ที่นำมาใช้ มีรายละเอียด สำคัญอย่างไร	☐ ศึกษาด้วยตนเองจากแหล่ง เรียนรู้ต่างๆ ☐ ต้องการความช่วยเหลือ จากผู้นิเทศ	1.จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มี องค์ประกอบครบถ้วน 2.เสนอขออนุมัติใช้แผนล่วงหน้า 3.จัดทำทะเบียนสื่อการเรียนรู้ 4.สร้างและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ชิ้น
3. งานการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้	1.ความจำเป็นในการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้แต่ละชนิด 2.ประเภทเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ 3.คุณภาพของเครื่องมือ วัดและประเมิน ผลที่ดี 4.การหาคุณภาพเครื่องมือวัด ประเมินผล	☐ ศึกษาด้วยตนเองจากแหล่ง เรียนรู้ต่างๆ ☐ ต้องการความช่วยเหลือ จากผู้นิเทศ (ระบุ.....)	1.จัดทำเครื่องมือวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ 2.การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัด และประเมินผลที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้



ตารางที่ 2 เทคนิค DL (Do to Learn) เพื่อนิเทศงานหลัก

กำหนดประเด็นการ นิเทศอย่างชัดเจน	สิ่งที่ปฏิบัติ	กระบวนการเกิดการ เรียนรู้จากการปฏิบัติ	การเรียนรู้ที่เกิดขึ้น/ความรู้ที่ได้
1.งานหลักสูตร	หลักสูตรรายสาระ หน่วยการเรียนรู้รายสาระ	☐ ฐานความรู้เดิมและหรือ ความสนใจของตน ☐ ค้นพบจากการปฏิบัติงาน	1.การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่ เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบท หรือสถานการณ์ปัจจุบัน 2.การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น 3.แนวทางในการประเมินหลักสูตร
2. งานการเรียนการสอน	มีการจัดการเรียนรู้อย่าง หลากหลาย	☐ ฐานความรู้เดิมและหรือ ความสนใจของตน ☐ ค้นพบจากการปฏิบัติงาน	1.การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ เหมาะสมกับผู้เรียน หรือเหมาะสมกับ เนื้อหาสาระ 2.นวัตกรรมการสอนที่ทันสมัย น่าสนใจและใช้ประโยชน์ได้อย่าง มีคุณภาพ 3.มีสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย มากขึ้น
3. งานการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้	1.การใช้เครื่องมือวัดและ ประเมินผลที่มีคุณภาพและ ใช้ได้อย่างเหมาะสมกับ การเรียนรู้	☐ ฐานความรู้เดิมและหรือ ความสนใจของตน ☐ ค้นพบจากการปฏิบัติงาน	1.แนวทางการวัดและประเมินผล กิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ 2.การเลือกเครื่องมือวัดและ ประเมินผลได้ถูกต้องเหมาะสม กับสิ่งที่ต้องการวัด



ตารางที่ 3 เทคนิค LD (Learn to Do) เพื่อนิเทศงานส่งเสริมและสนับสนุน

กำหนดประเด็นการ นิเทศอย่างชัดเจน	สิ่งที่ต้องเรียนรู้	วิธีการเรียนรู้	ภาระงานที่ต้องปฏิบัติ
1.งานบุคลากร	1.วิชาเอก 2.ความสามารถพิเศษ 3.ความสนใจ 4.บุคลิกภาพในการปฏิบัติงาน	☐ ตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้อง ☐ สอบถาม ☐ สังเกตคุณลักษณะ และพฤติกรรม	1.การจัดวางตัวบุคคลให้เหมาะสม กับงาน 2.การส่งเสริมและพัฒนาคุณสมบัติ 3.จัดทำทะเบียนประวัติบุคลากร
2. งานงบประมาณ	1.จำนวนงบประมาณและ แหล่งงบประมาณ ความต้องการจำเป็น และ จัดทำเอกสารหลักฐานที่เป็น ระบบ ระเบียบถูกต้อง ตรวจสอบได้	☐ ตรวจ สอบเอกสารที่ เกี่ยวข้อง ☐ การประชุมวางแผน ☐ รายงานผลการดำเนินงาน ☐ รายงานผลการดำเนินงาน	1.วิเคราะห์ผลการใช้งบประมาณ ด้านความต้องการจำเป็น ความ คุ้มค่าและประสิทธิภาพจากรายงาน 2.จัดทำแผนการบริหารงบประมาณ ให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็น ตามแผนพัฒนาคุณภาพและ แผนปฏิบัติการ 3.แนวทางแก้ไขปัญหาในการ เบิกจ่ายงบประมาณที่จำเป็นต่อการ ปฏิบัติงานขององค์กร
3. งานบริหารทั่วไป	1.การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ที่เกี่ยวข้อง 2.การกำกับติดตามดูแล การปฏิบัติงาน	☐ สำนักรวบรวมตรวจสอบสภาพจริง ☐ ศึกษารายงาน และเอกสาร ที่เกี่ยวข้อง	1.แนวทางแก้ไขปัญหาระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว 2.การวางแผนการดำเนินงานเดิมที่มี ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 4 เทคนิค DL (Do to Learn) เพื่อนิเทศงานส่งเสริมและสนับสนุน

กำหนดประเด็นการ นิเทศอย่างชัดเจน	สิ่งที่ปฏิบัติ	กระบวนการเกิดการ เรียนรู้จากการปฏิบัติ	การเรียนรู้ที่เกิดขึ้น/ความรู้ที่ได้
1.งานบุคลากร	1.การจัดครูเข้าสอนในแต่ละชั้น เรียนตามความสามารถ ความถนัด และเหมาะสม 2.การจัดวางตัวบุคคลเหมาะสม กับงานแต่ละฝ่าย ตามความรู้ความสามารถ ความถนัดและความสนใจ	☐ ประเมินผลความก้าวหน้า ของการปฏิบัติ ☐ สอบถามผู้เกี่ยวข้อง ☐ สังเกตคุณลักษณะ และพฤติกรรม	1.ทราบความสามารถแท้จริง ของบุคลากร 2.ทราบความสามารถหรือศักยภาพ ซ่อนเร้น 3.การส่งเสริมสนับสนุนอย่างถูกต้อง



กำหนดประเด็นการ นิเทศอย่างชัดเจน	สิ่งที่ปฏิบัติ	กระบวนการเกิดการ เรียนรู้จากการปฏิบัติ	การเรียนรู้ที่เกิดขึ้น/ความรู้ที่ได้
2. งานงบประมาณ	1.การวิเคราะห์และจัดทำ แผนการบริหารงบประมาณ ที่สอดคล้อง	☐ ตรวจสอบเอกสาร ที่เกี่ยวข้อง ☐ การประชุมวางแผน	1.การจัดทำเอกสารการเบิกจ่าย 2.กระบวนการใช้งบประมาณและ การจัดทำเอกสารล่วงหน้าที่มี ประสิทธิภาพ 3.จัดระบบ ระเบียบเกี่ยวกับเอกสาร ทางการเงิน บัญชีและพัสดุอย่าง ถูกต้องและประชุมชี้แจงแนวปฏิบัติ 4.จัดทำคู่มือการบริหารงาน งบประมาณ
3. งานบริหารทั่วไป	1.การใช้ประโยชน์จากอาคาร สถานที่ 2.ระบบการสื่อสารและ เทคโนโลยีภายในสถานศึกษา 3.งานกิจกรรมนักเรียนและการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4.งานสาธารณูปโภค 5.งานซ่อมบำรุงวัสดุอุปกรณ์ ต่างๆ	☐ สำรวจตรวจสอบ สภาพจริง ☐ ศึกษารายงาน และ เอกสารที่เกี่ยวข้อง	1.กำกับ ติดตาม ดูแลการปฏิบัติงาน กิจกรรม ต่าง ๆ 2.จัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ในแต่ละประเด็นเพื่อนำไปวางแผน การส่งเสริมและพัฒนาในแต่ ละงาน แต่ละกิจกรรมอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับงบประมาณ

2. ผลของการนิเทศภายในโรงเรียนวัดจันทนาราม (ศรีรองเมืองอุทิศ) จังหวัดจันทบุรี ด้วยเทคนิค LD-DL ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ผู้วิจัยนำเสนอผลเชิงคุณภาพและผลเชิงปริมาณในประเด็นต่อไปนี้

2.1 การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในระดับหัวหน้าฝ่าย ซึ่งเป็นผู้ร่วมวิจัยการนิเทศภายในด้วยเทคนิค LD-DL จำนวน 6 คน มีขอบข่ายการพัฒนา 2 เรื่อง คือ การส่งเสริมภาวะผู้นำในการนิเทศภายใน และความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคนิค LD-DL เพื่อการนิเทศภายใน นำเสนอข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ดังนี้

ผู้วิจัย ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมจากการสังเกตพฤติกรรมการทำงาน การแสดงความคิดเห็นในการประชุมกลุ่ม การจัดทำตารางเหตุผลสัมพันธ์ในการนำเทคนิค LD-DL ของแต่ละฝ่ายไปใช้ พบว่า หัวหน้าฝ่ายได้พัฒนาความรู้ความเข้าใจในการนิเทศจากการได้ร่วมประชุมกลุ่มย่อยร่วมกับผู้บริหาร เพื่อวางแผนการทำงาน



ร่วมกัน ทำให้ได้ข้อมูลเพื่อวางแผนทั้งด้านงบประมาณ บุคลากร และวิธีการที่จะนำมาใช้ในการดำเนินงาน และทำให้ทุก ๆ ฝ่ายมองเห็นความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน ทำให้มีการป้องกันและสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันการณ์ นอกจากนั้นการร่วมประชุมกลุ่มย่อยช่วยให้การทำงานเร็วขึ้น เพราะสามารถหาข้อมูลของฝ่ายนั้น ๆ ตามความต้องการจำเป็นได้ทันที นอกจากนั้นการเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารสารสนเทศต่าง ๆ ผ่านสมาร์ตโฟน เช่น การส่งข้อมูล การประชุม การติดตามงานผ่านระบบไลน์กลุ่มต่าง ๆ ทำให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง รวดเร็ว ช่วยลดความผิดพลาดของข้อมูลและมีการปฏิบัติที่ได้ผลสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้นิเทศจึงเกิดความมั่นใจในการนิเทศมากขึ้น นอกจากนั้นสิ่งที่ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจให้ผู้นิเทศมือใหม่ คือ การให้แรงเสริมทางบวกจากผู้บริหารด้วยการให้กำลังใจ ชื่นชมและส่งเสริมให้มีการแสดงออกถึงภาวะผู้นำด้วยการเป็นวิทยากรจัดอบรมปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพให้แก่บุคลากรในโรงเรียนวัดจันทนารามครอบคลุมการปฏิบัติงานทั้ง 4 ฝ่าย

2.2 การศึกษาคุณภาพของการนิเทศภายในด้วยเทคนิค LD-DL ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลจากการรวบรวมข้อมูลการนิเทศภายในครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนวัดจันทนารามฯ จำนวน 60 คน และจากการประเมินความพึงพอใจของบุคลากรต่อการนิเทศภายในด้วยเทคนิค LD-DL นำเสนอผลในตารางที่ 5 - 6



ตารางที่ 5 แบบประเมินการนิเทศภายใน ด้วยเทคนิค LD-DL เพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้

รายการประเมิน	μ	σ	แปลผล
กระบวนการจัดการเรียนรู้			
10. ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้และเน้นการพัฒนาผู้เรียนความสามารถและทักษะของผู้เรียนศตวรรษที่ 21 (3Rs x8Cs x2Ls)	4.13	1.02	มาก
11. ครูผู้สอนมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียนสร้างประสบการณ์ใหม่ในการเรียนรู้ โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ และมุ่งเน้นกระบวนการ Active Learning	4.43	0.62	มาก
12. ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับครูและระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง เปิดโอกาส ให้ผู้เรียนมีการปฏิบัติจริง มีความท้าทายและมีระดับ ความยากง่ายเหมาะสมกับช่วงวัย ซึ่งสามารถปฏิบัติจริง มีความท้าทายและมีระดับ ความยากง่ายเหมาะสมกับช่วงวัย ซึ่งสามารถสะท้อน การเรียนรู้ด้วยตนเองได้	4.47	0.59	มาก
13. ครูผู้สอนส่งเสริมกิจกรรมให้นักเรียนมีทักษะการสื่อสาร เช่น การนำเสนอ การอภิปรายในกลุ่ม หรือเสนอแนวทางในการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน	4.48	0.62	มาก
14. ครูผู้สอนสอดแทรกความรู้ทั่วไปในชีวิตประจำวัน และสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการดำรงชีวิต	4.83	0.37	มากที่สุด
15. ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม อย่างเหมาะสมและทั่วถึง	4.80	0.40	มากที่สุด
16. ครูผู้สอนใช้เทคนิคการตั้งคำถามกระตุ้นผู้เรียน ให้เกิดกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดสร้างสรรค์หรือการคิดเพื่อแก้ปัญหาใหม่ ๆ	4.53	0.67	มากที่สุด
17. ครูผู้สอนใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน (ทั้ง ON Line และ ON Site)	4.53	0.62	มากที่สุด
18. ครูผู้สอนมีการกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ (Line Facebook Youtube เป็นต้น)	4.30	0.61	มาก



รายการประเมิน	μ	σ	แปลผล
กระบวนการจัดการเรียนรู้			
19. ครูผู้สอนมีการชี้แนะการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้า และแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม	4.57	0.56	มากที่สุด
20. ครูผู้สอนมีการเสริมแรงให้กับผู้เรียน ตลอดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.63	0.55	มากที่สุด
21. ครูผู้สอนจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข	4.58	0.59	มากที่สุด
เฉลี่ยรายด้าน	4.53	0.60	มากที่สุด
การวัดและประเมินผล			
22. ครูผู้สอนมีวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเหมาะสม สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.47	0.67	มาก
23. ครูผู้สอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองและเพื่อนร่วมในชั้นเรียน	4.52	0.65	มากที่สุด
24. ครูผู้สอนมีการประเมินผลที่หลากหลาย และเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง	4.60	0.61	มากที่สุด
25. ครูผู้สอนจัดทำข้อสอบที่ได้มาตรฐานตามตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้	4.43	0.67	มาก
เฉลี่ยรายด้าน	4.50	0.65	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.52	0.61	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่า คุณภาพการนิเทศภายในด้วยเทคนิค LD-DL ด้านคุณลักษณะของการปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.54$, $\sigma=0.58$) รองลงมาคือ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ($\mu=4.53$, $\sigma=0.60$) การวัดและประเมินผล ($\mu=4.52$, $\sigma=0.61$) และ การนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การจัดการเรียนรู้ ($\mu=4.47$, $\sigma=0.62$) และคุณภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.52$, $\sigma=0.61$) และเมื่อพิจารณาคุณภาพรายด้าน พบว่า

ด้านคุณลักษณะของการปฏิบัติงานค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.54$, $\sigma=0.58$) และรายการที่มีระดับคุณภาพสูงสุดคือ ครูผู้สอนสามารถควบคุมความเป็นระเบียบในชั้นเรียน ($\mu=4.80$, $\sigma=0.40$)



ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ($\mu=4.53$, $\sigma=0.60$) รายการที่มีระดับคุณภาพสูงสุดคือ ครูผู้สอน สอดแทรกความรู้ทั่วไปในชีวิตประจำวัน และสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการดำรงชีวิต ($\mu=4.83$, $\sigma=0.37$)

ด้านการวัดและประเมินผล ($\mu=4.52$, $\sigma=0.61$) รายการที่มีระดับคุณภาพสูงสุดคือ ครูผู้สอน มีการประเมินผลที่หลากหลายและเน้นการประเมินตามสภาพจริง ($\mu=4.60$, $\sigma=0.61$)

ด้านการนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การจัดการเรียนรู้ ($\mu=4.47$, $\sigma=0.62$) รายการที่มีระดับคุณภาพสูงสุดคือ ครูผู้สอนสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับตัวชี้วัด/มาตรฐานและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและ สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน (On-Line, On-Air, On-Demand, On-Hand และ On-Site) ($\mu=4.70$, $\sigma=0.46$)

ตารางที่ 6 ประเมินความพึงพอใจ การนิเทศภายในด้วยเทคนิค LD-DL

รายการประเมิน	μ	σ	แปลผล
งานหลักสูตรสถานศึกษา			
1. การนิเทศช่วยในการพัฒนาการจัดทำหลักสูตร และการนำผลการประเมินหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.33	0.62	มาก
2. การนิเทศช่วยในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นให้มีความชัดเจน สามารถบูรณาการเข้ากับหลักสูตรรายสาระการเรียนรู้ได้	4.40	0.61	มาก
3. การนิเทศช่วยให้ครูวิเคราะห์หลักสูตรรายสาระการเรียนรู้ และระดับชั้นได้ด้วยความเข้าใจ	4.42	0.64	มาก
4. การนิเทศช่วยให้ครูกำหนดการสอนได้ชัดเจนและเหมาะสม กับสถานการณ์ปัจจุบัน	4.53	0.62	มากที่สุด
5. การนิเทศช่วยให้ครูออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตร สถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น และสถานการณ์ปัจจุบัน	4.53	0.56	มากที่สุด
6. การนิเทศช่วยให้ครูมีการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่มี องค์ประกอบครบถ้วน	4.67	0.47	มากที่สุด
7. การนิเทศช่วยให้ครูวิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนรู้ ของผู้เรียน รายบุคคลได้อย่างชัดเจน	4.60	0.49	มากที่สุด
8. การนิเทศช่วยให้ครูหาสาเหตุของปัญหาในการจัดการเรียนรู้ และส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ	4.43	0.62	มาก
9. การนิเทศช่วยให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับ ผู้เรียนและสถานการณ์ปัจจุบัน	4.63	0.48	มากที่สุด
10. การนิเทศช่วยให้ครูพัฒนาสื่อ นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียน	4.52	0.56	มากที่สุด



รายการประเมิน	μ	σ	แปลผล
งานหลักสูตรสถานศึกษา			
11. การนิเทศช่วยยกระดับการเลือกใช้สื่อ นวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.47	0.62	มาก
เฉลี่ยรายด้าน	4.50	0.57	มากที่สุด
งานการวัดและประเมินผลการเรียนรู้			
12. การนิเทศช่วยให้ครูสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้	4.55	0.56	มากที่สุด
13. การนิเทศช่วยให้ครูพัฒนารูปแบบ วิธีการ การวัดประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน	4.52	0.56	มากที่สุด
14. การนิเทศช่วยให้ครูออกแบบข้อสอบที่ได้มาตรฐานตามตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้	4.47	0.62	มาก
15. การนิเทศช่วยให้ครูสร้างข้อสอบที่สามารถวัดความรู้ กระบวนการทักษะที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้	4.60	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรายด้าน	4.53	0.56	มากที่สุด
งานบุคลากร			
16. การนิเทศช่วยในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนงานบุคลากรให้มีประสิทธิภาพและเป็นปัจจุบันมากยิ่งขึ้น	4.63	0.48	มากที่สุด
17. การนิเทศช่วยในการจัดวางตำแหน่งบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน	4.63	0.48	มากที่สุด
18. การนิเทศช่วยในการสืบทราบศักยภาพที่แท้จริง และศักยภาพซ่อนเร้นของบุคลากร	4.53	0.50	มากที่สุด
19. การนิเทศช่วยจัดระบบและพัฒนาคู่มือการบริหารงานบุคลากรให้มีขั้นตอนที่ชัดเจนยิ่งขึ้น	4.62	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรายด้าน	4.60	0.49	มากที่สุด
งานงบประมาณ			
20. การนิเทศช่วยพัฒนาแผนการบริหารงานงบประมาณให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นตามแผนพัฒนาคุณภาพและ แผนปฏิบัติการ	4.53	0.62	มากที่สุด
21. การนิเทศช่วยในการวางแผนและวิเคราะห์ผลการใช้งบประมาณด้านความต้องการจำเป็น ความคุ้มค่าและประสิทธิภาพจากรายงานต่าง ๆ	4.50	0.59	มากที่สุด



รายการประเมิน	μ	σ	แปลผล
งานงบประมาณ			
22. การนิเทศช่วยจัดระบบ ระเบียบเกี่ยวกับเอกสารทางการเงิน บัญชีและพัสดุอย่างถูกต้อง	4.70	0.46	มากที่สุด
23. การนิเทศช่วยการจัดทำเอกสารการเบิกจ่ายกระบวนการในการ จัดสรรงบประมาณ อย่างมีประสิทธิภาพ	4.52	0.59	มากที่สุด
งานงบประมาณ			
24. การนิเทศช่วยแก้ไขปัญหาในการเบิกจ่ายงบประมาณที่จำเป็นต่อ การปฏิบัติงานขององค์กร ได้อย่างถูกต้อง โปร่งใสและตรวจสอบได้	4.60	0.55	มากที่สุด
25. การนิเทศช่วยจัดระบบและพัฒนาคู่มือการบริหารงานงบประมาณ ให้มีขั้นตอนการดำเนินงานที่ง่ายต่อมาปฏิบัติ	4.53	0.50	มากที่สุด
26. การนิเทศช่วยในวางแผนการส่งเสริมและพัฒนางาน แต่ละกิจกรรม อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับงบประมาณ	4.60	0.58	มากที่สุด
27. การนิเทศช่วยในการวางแผนการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น	4.72	0.45	มากที่สุด
28. การนิเทศช่วยสนับสนุนและพัฒนาการดำเนินงาน ให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ/กิจกรรม	4.70	0.53	มากที่สุด
29. การนิเทศช่วยพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและสื่อสารด้วย เทคโนโลยี ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน	4.52	0.56	มากที่สุด
30. การนิเทศช่วยจัดระบบและพัฒนาคู่มือการบริหารงานบริหารทั่วไป ให้มีขั้นตอนที่ชัดเจนยิ่งขึ้น	4.67	0.47	มาก
เฉลี่ยรายด้าน	4.64	0.52	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.56	0.55	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 พบว่า ความพึงพอใจการนิเทศภายในด้วยเทคนิค LD-DL มีความพึงพอใจสูงสุดและอยู่ในระดับมากที่สุด คือด้านบริหารงานทั่วไป ($\mu=4.64$ $\sigma=0.52$) รองลงมาคือด้านงานบุคลากร ($\mu=4.60$ $\sigma=0.49$) งานงบประมาณ ($\mu=4.56$ $\sigma=0.57$) และด้านงานหลักสูตรสถานศึกษา ($\mu=4.50$ $\sigma=0.49$) ตามลำดับ และในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\mu=4.56$ $\sigma=0.55$) และเมื่อพิจารณาคุณภาพรายด้าน พบว่า



ด้านบริหารงานทั่วไป ($\mu=4.64$ $\sigma=0.52$) รายการที่มีระดับคุณภาพสูงสุดคือ การนิเทศช่วยในการวางแผนการดำเนินโครงการ/กิจกรรมอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ($\mu=4.72$, $\sigma=0.45$)

งานบุคลากร ($\mu=4.60$ $\sigma=0.49$) รายการที่มีระดับคุณภาพสูงสุดคือ การนิเทศช่วยในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนงานบุคลากรให้มีประสิทธิภาพและเป็นปัจจุบันมากยิ่งขึ้น ($\mu=4.63$, $\sigma=0.48$)

งานงบประมาณ ($\mu=4.56$ $\sigma=0.57$) รายการที่มีระดับคุณภาพสูงสุดคือ การนิเทศช่วยจัดระบบระเบียบ เกี่ยวกับเอกสารทางการเงิน บัญชีและพัสดุอย่างถูกต้อง ($\mu=4.70$, $\sigma=0.46$)

ด้านงานหลักสูตรสถานศึกษา ($\mu=4.50$ $\sigma=0.49$) รายการที่มีระดับคุณภาพสูงสุดคือ การนิเทศช่วยให้ครูมีการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบครบถ้วน ($\mu=4.67$, $\sigma=0.47$)

5. สรุปและอภิปรายผล

สรุปผล

การพัฒนาการนิเทศภายในแบบ LD-DL ของโรงเรียนวัดจันทาราม (ศรีรองเมืองอุทิศ) จังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อพัฒนาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนวัดจันทาราม (ศรีรองเมืองอุทิศ) จังหวัดจันทบุรี ด้วยเทคนิค LD-DL และ 2) เพื่อศึกษาผลของการนิเทศภายในโรงเรียนวัดจันทาราม (ศรีรองเมืองอุทิศ) จังหวัดจันทบุรี ด้วยเทคนิค LD-DL ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID- 19 มีข้อสรุปผลการวิจัย ดังนี้

5.1 การดำเนินการนิเทศภายในด้วยเทคนิคการนิเทศแบบ LD-DL เป็นการพัฒนาวิธีการในการนิเทศภายใน โดยการพัฒนาศูนย์กลางภายในองค์กรให้เป็นผู้นำและสามารถปฏิบัติงานนิเทศภายใน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ภายใต้แนวคิด “ทุกคนสามารถเป็น ผู้นิเทศได้ จากการเรียนรู้ และลงมือปฏิบัติ” ไม่ว่าผู้สอนจะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบใดก็สามารถติดตามการปฏิบัติงานผ่านกระบวนการนิเทศแบบ LD-DL ได้ กระบวนการของ LD-DL คือ การศึกษาและเรียนรู้สิ่งที่ต้องปฏิบัติ และลงมือปฏิบัติ (LD) และเมื่อปฏิบัติจนเกิดความชำนาญในระดับหนึ่ง จะเกิดการเรียนรู้และสามารถพัฒนาเป็นองค์ความรู้เพิ่มเติมหรืออาจเกิดองค์ความรู้ใหม่จากการแก้ปัญหาที่พบจากการลงมือปฏิบัติจริง และสามารถถ่ายทอดความรู้นั้นแก่ผู้อื่นได้ (DL) ซึ่งมีเครื่องมือสำคัญในการนิเทศคือ ตาราง LD-DL เป็นตารางเหตุผลสัมพันธ์ที่จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานได้เรียนรู้งานที่ตนเองปฏิบัติว่ามีภาระงานใดที่ต้องทำและจะมีวิธีแนวทางอย่างไรให้งานนั้นบรรลุผลตามที่ต้องการโดยจะแบ่งเป็นตาราง LD และตาราง DL ซึ่งมีองค์ประกอบที่เหมือนและต่างกันในแต่ละจุด ดังนี้

ตาราง LD ประกอบด้วยข้อมูล 4 คอลัมน์ คือ คอลัมน์ที่ 1 กำหนดประเด็นการนิเทศอย่างชัดเจน คอลัมน์ที่ 2 สิ่งที่ต้องเรียนรู้ คอลัมน์ที่ 3 วิธีการเรียนรู้ คอลัมน์ที่ 4 ภาระงานที่ต้องปฏิบัติ ตาราง DL ประกอบด้วยข้อมูล 4 คอลัมน์ คือ คอลัมน์ที่ 1 กำหนดประเด็นการนิเทศอย่างชัดเจน



คอลัมน์ที่ 2 สิ่งที่ต้องปฏิบัติ คอลัมน์ที่ 3 กระบวนการเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ
คอลัมน์ที่ 4 การเรียนรู้ที่เกิดขึ้น/ความรู้ที่ได้

กำหนดขอบข่ายการนิเทศจากภาระงานในสถานศึกษา 2 งาน ได้แก่ งานหลักของครูคือ (1) งานหลักสูตร (2) งานการเรียนการสอน (3) งานการวัดและประเมินผลการ งานส่งเสริมและสนับสนุนคือ (1) งานบุคลากร (2) งานงบประมาณ (3) งานบริหารทั่วไป

5.2 ศึกษาคุณภาพของการนิเทศภายในด้วยเทคนิค LD-DL พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.52$, $\sigma=0.61$) และด้านคุณลักษณะของการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.54$, $\sigma=0.58$) รองลงมือนี้อีกคือด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ($\mu=4.53$, $\sigma=0.60$) การวัดและประเมินผล ($\mu=4.52$, $\sigma=0.61$) และการนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การจัดการเรียนรู้ ($\mu=4.47$, $\sigma=0.62$)

5.3 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อเทคนิคการนิเทศภายในด้วยเทคนิค LD-DL ในภาพรวมทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\mu=4.56$ $\sigma=0.55$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด คือด้านบริหารงานทั่วไป ($\mu=4.64$ $\sigma=0.52$) รองลงมาคือด้านงานบุคลากร ($\mu=4.60$ $\sigma=0.49$) ด้านงานงบประมาณ ($\mu=4.56$ $\sigma=0.57$) และ ด้านงานหลักสูตรสถานศึกษา ($\mu=4.50$ $\sigma=0.49$) ตามลำดับ

ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ($\mu=4.53$, $\sigma=0.60$) รายการที่มีระดับคุณภาพสูงสุดคือ ครูผู้สอน สอดแทรกความรู้ทั่วไปในชีวิตประจำวัน และสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการดำรงชีวิต ($\mu=4.83$, $\sigma=0.37$)

ด้านการวัดและประเมินผล ($\mu=4.52$, $\sigma=0.61$) รายการที่มีระดับคุณภาพสูงสุดคือ ครูผู้สอน มีการประเมินผลที่หลากหลายและเน้นการประเมินตามสภาพจริง ($\mu=4.60$, $\sigma=0.61$)

ด้านการนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การจัดการเรียนรู้ ($\mu=4.47$, $\sigma=0.62$) รายการที่มีระดับคุณภาพสูงสุดคือ ครูผู้สอนสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับตัวชี้วัด/มาตรฐานและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน (On-Line, On-Air, On-Demand, On-Hand และ On-Site) ($\mu=4.70$, $\sigma=0.46$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยในประเด็นคุณภาพของเทคนิคการนิเทศ พบว่า คุณลักษณะของบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเทคนิคการนิเทศแบบ LD-DL ตอบสนองต่อสภาพการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ซึ่งเป็นสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ด้วยรูปแบบของการนิเทศเป็นการเน้นให้ครูผู้สอนได้ศึกษาและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนด้วยตนเองให้มากที่สุดด้วยการทำความเข้าใจกับรายละเอียดของประเด็นต่าง ๆ มีความยืดหยุ่นในเรื่องของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย มีโอกาสในการสืบค้นข้อมูลจาก



สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างกว้างขวางมากขึ้น ส่งผลให้บรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนมีความผ่อนคลาย ครูมีเวลาในการสร้างสรรค์วิธีการสื่อสารองค์ความรู้กับนักเรียน เนื่องจากการจัดการเรียนรูปแบบใหม่ที่ต้องอาศัยสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ในการเข้าถึงนักเรียนมากขึ้น

ด้านความพึงพอใจต่อเทคนิคการนิเทศภายในแบบ LD-DL โดยภาพรวมทุกด้านมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ประเด็นที่มีระดับความพึงพอใจเฉลี่ยสูงสุดคือด้านงานบริหารทั่วไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่ปฏิบัติงานเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่นิเทศด้วย การทำตารางLD-DL เพื่อการนิเทศช่วยให้เห็นรายละเอียดของการปฏิบัติงานต่าง ๆ และเกิดความเข้าใจประเด็นของการนิเทศมากขึ้น เกิดการพัฒนาภาวะผู้นำในการเป็นผู้นิเทศเพราะผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้นิเทศ ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะและความมั่นใจในการปฏิบัติ กล้าให้คำปรึกษา สามารถสะท้อนผลการดำเนินงานในแต่ละประเด็น

จากความตั้งใจและพัฒนาตนเองของผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้นิเทศส่งผลให้การพัฒนาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนวัดจันทาราม (ศรีรองเมืองอุทิศ) จังหวัดจันทบุรี ด้วยเทคนิค LD-DL บรรลุตามวัตถุประสงค์ ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถนำความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการนิเทศไปพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ พัฒนางานส่งเสริม งานสนับสนุนและยังมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนด้วยเทคนิค LD-DL อีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิสาชล วุฒิสาร (2556 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าการประชุมกลุ่มย่อยช่วยให้ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจสามารถวางแผน กำหนดทางเลือก และออกแบบระบบการนิเทศภายใน การเสริมแรงช่วยให้ผู้นิเทศและ ผู้รับการนิเทศสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติจริงได้อย่างเหมาะสม และเกิดประโยชน์ต่องานของตนเอง การพัฒนาในรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การเสริมแรงอีกครั้งซึ่งช่วยให้ผู้ร่วมวิจัยเกิดความมั่นใจและความชำนาญในการปฏิบัติการนิเทศเพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551 : 52) ได้กล่าวไว้ว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมีความแตกต่างกันทั้งด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน เจตคติต่อวิชาชีพ บุคลิกภาพ และความต้องการของผู้บริหาร จึงจำเป็นต้องเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ในการทำงานของครู เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น การนิเทศภายในจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการที่ผู้บริหารจะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการรวมพลังและพัฒนาครู



6. ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนวัดจันทนาราม (ศรีรองเมืองอุทิศ) จังหวัดจันทบุรี ด้วยเทคนิค LD-DL มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

6.1.1 โรงเรียนควรนำแนวทางการนิเทศภายในด้วยเทคนิค LD-DL ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบงานอื่นๆ ต่อไป

6.1.2 การให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานนิเทศภายในทุกชั้นตอน ทำให้บุคลากรทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในความสำคัญของการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียน ส่งผลให้การนิเทศภายในมีระบบ และประสิทธิภาพมากขึ้น

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

6.2.2 ควรศึกษารูปแบบ วิธีการ กลวิธีการ นิเทศภายในให้มีความสอดคล้องและเกิดประโยชน์ต่อระบบการบริหารจัดการสถานศึกษาในทุก ๆ ด้าน

6.2.3 การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการดำเนินการนิเทศภายในจะสามารถนิเทศได้อย่างไม่มีข้อจำกัด ทำได้ทุกที่ทุกสถานการณ์

เอกสารอ้างอิง

- กิตติมา ปรีดีดิถลก. (2545). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: อักษรพิพัฒน์.
- ขาริ มณีศรี. (2552). การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา.
- ดารณีย์ พยัคฆ์กุล และ วีระศักดิ์ ชมภูคำ. (2559). การพัฒนาสมรรถนะการนิเทศการศึกษาสู่ความเป็นศึกษานิเทศก์มืออาชีพ.
- นิศาชล วุฒิสาร “การพัฒนาระบบนิเทศภายในโรงเรียนคลองขามวิทยาการ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์”วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปีที่ 10, ฉบับที่ 50 (กันยายน - ตุลาคม 2556) : 123)
- ประวิต เอรารวรรณ์. (2545). การวิจัยปฏิบัติการ, กรุงเทพฯ: ยูแพคอินเตอร์.
- ยีนยง ราชวงษ์ (2553) รายงานการวิจัยการนิเทศภายใน เป็นหัวใจของการพัฒนาคุณภาพ. สืบค้นเมื่อ 12 เมษายน 2565 / จาก <https://www.gotoknow.org/user/yuenyong>
- รักพงษ์ บุญศิริ. (2559). รายงานการวิจัยรูปแบบการนิเทศภายในด้านวิชาการเครื่องเรือนโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วชิรา เครือคำอ้าย. (2558). ตำราการนิเทศการศึกษา. เชียงใหม่: ส.การพิมพ์.



- สมโภชน์ อเนกสุข (2556). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 6 ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **การนิเทศการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาอย่างเป็นระบบ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำเริง ยุธัย และคณะ. (2560). **การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1**. วารสารบัณฑิตเอเชีย. 7 (พิเศษ).